

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2011-2012

15 FÉVRIER 2012

Proposition de loi relative au règlement administratif de certaines infractions à la législation sur la circulation routière

AMENDEMENTS

N° 6 DE M. VAN ROMPUY ET MME Taelman ET CONSORTS

Art. 1 à 16

Remplacer ces articles par ce qui suit :

« Chapitre Ier — Disposition générale

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Chapitre II — Modification de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la sécurité routière

Art. 2

Dans le titre V de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la sécurité routière, un chapitre II/1 est inséré, rédigé comme suit :

Voir :

Documents du Sénat :

5-54 - SE 2010 :

N° 1 : Proposition de loi de Mme Taelman.

5-54 - 2010/2011 :

N° 2 : Amendements.

N° 3 : Avis du Conseil d'État.

5-54 - 2011/2012 :

N° 4 : Amendements.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2011-2012

15 FEBRUARI 2012

Wetsvoorstel betreffende de administratieve afdoening van bepaalde inbreuken op de wetgeving inzake het wegverkeer

AMENDEMENTEN

Nr. 6 VAN DE HEER VAN ROMPUY EN MEVROUW Taelman C.S.

Art. 1 tot en met 16

Deze artikelen vervangen door wat volgt :

« Hoofdstuk I — Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Hoofdstuk II — Wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer

Art. 2

In titel V van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer wordt een hoofdstuk II/1 ingevoegd, luidende :

Zie :

Stukken van de Senaat :

5-54 - BZ 2010 :

Nr. 1 : Wetsvoorstel van mevrouw Taelman.

5-54 - 2010/2011 :

Nr. 2 : Amendementen.

Nr. 3 : Advies van de Raad van State.

5-54 - 2011/2012 :

Nr. 4 : Amendementen.

« Chapitre II/1. Ordre de paiement

Art. 65/1. § 1er. Lorsque la somme visée à l'article 65, § 1er, n'a pas été payée dans les délais fixés par le Roi, le Procureur du Roi peut donner ordre au contrevenant de payer cette somme dans un délai de 45 jours suivant le jour d'envoi de cet ordre.

Cet ordre est transmis au contrevenant par pli judiciaire et comporte au moins :

1° la date;

2° les faits incriminés et les dispositions légales violées;

3° les date, lieu et heure de l'infraction;

4° l'identité du contrevenant ou la plaque d'immatriculation du véhicule avec lequel l'infraction a été commise;

5° la référence de la somme visée à l'article 65, § 1er et de la proposition d'extinction de l'action publique par le paiement de la somme en question;

6° le jour où ou le délai dans lequel la somme doit être payée au plus tard;

7° la manière selon laquelle, le délai dans lequel et le secrétariat du parquet auprès duquel une réclamation peut être introduit.

§ 2. Le contrevenant peut introduire une réclamation auprès du procureur du Roi dans les 30 jours suivant le jour d'envoi de l'ordre de paiement.

Cette réclamation est motivée et contient élection de domicile en Belgique, si le requérant n'y a pas son domicile. Elle est introduite par le contrevenant ou son conseil au moyen d'une requête déposée au secrétariat du parquet ou transmise au parquet par lettre recommandée. Dans ce dernier cas, la date d'envoi de la lettre recommandée vaut comme date de dépôt de la réclamation.

La requête doit comporter, sous peine de nullité, soit la référence de l'ordre de paiement, soit, en annexe, l'original ou une copie de l'ordre de paiement.

§ 3. Le procureur du Roi peut accepter la réclamation, auquel cas il en informe le contrevenant. S'il n'accepte pas la réclamation, le tribunal compétent est saisi de l'affaire conformément aux articles 145 et suivants du Code d'instruction criminelle.

Le requérant est censé avoir abandonné sa réclamation si lui-même ou son avocat ne comparait pas.

« Hoofdstuk II/1. Bevel tot betalen

Art. 65/1. § 1. Wanneer de in artikel 65, § 1, bedoelde som niet binnen de door de Koning bepaalde termijn wordt betaald, kan de Procureur des Konings aan de overtreder een bevel geven tot betalen van deze geldsom binnen een termijn van 45 dagen volgend op de dag van de verzending van dit bevel.

Dit bevel wordt per gerechtsbrief verstuurd aan de overtreder en bevat minstens :

1° de dagtekening;

2° de ten laste gelegde feiten en de geschonden wetsbepalingen;

3° de datum, het tijdstip en de plaats van de overtreding;

4° de identiteit van de overtreder of, bij gebreke hieraan, van de houder van de nummerplaat van het voertuig waarmee de overtreding werd begaan;

5° de referte van de som bedoeld in artikel 65, § 1 en in voorkomend geval van het voorstel tot verval van de strafvordering door betaling van de geldsom;

6° de dag waarop of de termijn waarbinnen de som uiterlijk moet betaald worden;

7° de wijze waarop, de termijn waarbinnen en het parketsecretariaat waarbij het bezwaar kan worden ingediend.

§ 2. De overtreder kan bezwaar indienen bij de procureur des Konings binnen de 30 dagen volgend op de dag van verzending van het bevel tot betalen.

Dit bezwaar wordt met redenen omkleed en houdt keuze van woonplaats in België in, indien de verzoeker er zijn woonplaats niet heeft. Het wordt door de overtreder of diens advocaat ingediend met een verzoekschrift dat wordt neergelegd op het parketsecretariaat of dat bij aangetekende brief aan het parket wordt verzonden. In dit laatste geval geldt de datum van verzending van de aangetekende brief als datum waarop het bewaar werd ingediend.

Het verzoekschrift moet op straffe van nietigheid hetzij de referentie van het bevel tot betalen vermelden, hetzij in bijlage het origineel of een afschrift van het bevel tot betalen bevatten.

§ 3. De procureur des Konings kan het bezwaar aanvaarden en geeft daarvan kennis aan de overtreder. Indien hij het bezwaar niet aanvaardt, wordt de zaak aanhangig gemaakt bij dagvaarding bij de bevoegde rechtbank overeenkomstig artikel 145 e.v. van het Wetboek van strafvordering.

De verzoeker wordt geacht afstand te hebben gedaan van zijn bezwaar indien hij of zijn advocaat niet verschijnt.

Conformément à l'article 172 du Code d'instruction criminelle, le jugement du tribunal de police est susceptible d'appel auprès du tribunal correctionnel.

Le requérant est censé avoir abandonné sa réclamation si lui-même ou son avocat ne comparait pas.

§ 4. Si le contrevenant n'a pas introduit de réclamation dans les trente jours suivant la date d'envoi de l'ordre de paiement, et qu'il n'a pas payé la somme proposée dans celui-ci, l'ordre de paiement devient exécutoire de plein droit. Le Procureur du Roi transmet une copie de l'ordre à l'administration compétente du Service public fédéral Finances, qui peut recouvrer la somme par tous les moyens de droit.

§ 5. Lorsque le contrevenant prouve qu'il n'a pas pu prendre connaissance de l'ordre de paiement dans le délai visé au § 2, il peut encore introduire la réclamation visée au § 2 dans un délai de 15 jours suivant le jour où il a eu connaissance de l'ordre en question.

Lorsque le contrevenant prouve qu'il n'a pas pu eu connaissance de l'ordre de paiement, il peut encore introduire la réclamation visée au § 2 dans un délai de 15 jours suivant le premier acte d'exécution forcée de la somme effectué par l'administration compétente du Service public fédéral Finances ou à la poursuite de celle-ci.

§ 6. La réclamation introduite dans les délais suspend l'exécution de l'ordre de paiement. ».

Chapitre III — Disposition transitoire

Art. 3

Les dispositions du titre V, chapitre II/1 de la loi du 16 mars 1968 sont applicables aux infractions prévues à l'article 65, § 1er, de la même loi, qui sont constatées après l'entrée en vigueur de l'article 2 de cette loi.

Chapitre IV — Dispositions abrogatoires

Art. 4

Le 2^obis de l'article 590 du Code d'instruction criminelle, modifié en dernier lieu par la loi du 21 février 2010, est abrogé.

Overeenkomstig artikel 172 van het Wetboek van strafvordering staat tegen het vonnis van de politierechtbank beroep open bij de correctionele rechtbank.

De verzoeker wordt geacht afstand te hebben gedaan van zijn beroep indien hij of zijn advocaat niet verschijnt.

§ 4. Indien de overtreder niet binnen de dertig dagen volgend op de dag van verzending van het bevel tot betalen, bezwaar heeft ingediend, en de in het bevel tot betalen voorgestelde som niet heeft betaald, wordt het bevel tot betalen van rechtswege uitvoerbaar. De Procureur des Konings maakt een afschrift van het bevel over aan de bevoegde administratie van de federale overheidsdienst Financiën, die de geldsom met alle rechtsmiddelen kan invorderen.

§ 5. Als de overtreder aantoonst dat hij geen kennis heeft kunnen nemen van het bevel tot betalen binnen de in § 2 bedoelde termijn, kan hij het in § 2 bedoelde bezwaar alsnog indienen binnen een termijn van 15 dagen volgend op de dag waarop hij van dit bevel kennis heeft gekregen.

Als de overtreder aantoonst dat hij geen kennis heeft gekregen van het bevel tot betalen, kan hij het in § 2 bedoelde bezwaar alsnog indienen binnen de 15 dagen volgend op de eerste daad van gedwongen tenuitvoerlegging van de geldsom door of op vervolging van de bevoegde administratie van de federale overheidsdienst Financiën.

§ 6. Het tijdig ingesteld bezwaar schorst de uitvoering van het bevel tot betalen. ».

Hoofdstuk III — Overgangsbepaling

Art. 3

De bepalingen in Titel V, Hoofdstuk II/1 van de wet van 16 maart 1968 zijn van toepassing op de in artikel 65, § 1 van dezelfde wet voorziene overtredingen, die na de inwerkingtreding van artikel 2 van deze wet worden vastgesteld.

Hoofdstuk IV — Opheffingsbepalingen

Art. 4

In artikel 590 van het Wetboek van strafvordering, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 februari 2010, wordt de bepaling onder 2^obis opgeheven.

Art. 5

L'article 31 de la loi du 7 février 2003 portant diverses dispositions en matière de sécurité routière est abrogé.

Chapitre V — Disposition finale*Art. 6*

Le présent chapitre entre en vigueur à une date à fixer par le Roi et au plus tard le 1er janvier 2013. »

Justification

Le nombre d'infractions au code de la route constatées par la police et passibles de sanction sous la forme de « perception immédiate » (loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière, art. 65, § 1er) augmente d'année en année. La procédure prévue en cas de non-paiement de ces perceptions immédiates est longue, complexe et entraîne une inégalité de traitement.

Pour l'heure, le trajet parcourt les étapes suivantes. Quiconque est aujourd'hui flashé par un radar automatique reçoit un « procès-verbal » dans sa boîte aux lettres. Peu après, une proposition de paiement de la perception immédiate lui est transmise. Cette perception est effectuée par La Poste (en sous-traitance pour la Police et reprise dans le contrat de gestion de La Poste. Le produit est versé à l'Administration du recouvrement non fiscal).

Celui qui ne paie pas, se voit transmettre un rappel quelques temps après. Celui qui persévère voit son dossier renvoyé au parquet de police. Celui-ci transmet une « proposition de transaction » au débiteur récalcitrant. La perception des transactions est effectuée par les parquets en collaboration avec l'Administration du Recouvrement non fiscal. Dans ce cas également, le non-paiement donne lieu à un rappel. Seul celui qui ne donne toujours pas suite à ce rappel fait l'objet d'une citation par le parquet de police.

La citation est suivie d'une séance et d'un jugement prononcé par le tribunal de police, contre lequel appel peut être interjeté. C'est seulement en cas de jugement définitif, imposant une amende, que la perception effective de l'amende peut être entamée. La perception et le recouvrement des amendes pénales sont effectués par l'Administration du Recouvrement non fiscal. Il est clair que la procédure actuelle visant à appeler à l'ordre les débiteurs récalcitrants est bien trop longue, surtout dans le cas d'infractions légères au code de la route. Il serait beaucoup plus efficace de ne plus porter en principe celles-ci devant le tribunal de police.

En outre, en raison de la surcharge de travail sans cesse croissante, certains parquets, comme celui d'Anvers, ont décidé de ne plus poursuivre les infractions légères au Code de la route. D'autres arrondissements adaptent leurs seuils de tolérance afin de limiter le nombre de constatations. Cela génère dès lors une inégalité manifeste de traitement des citoyens.

L'article 10 de la Constitution dispose que tous les Belges sont égaux devant la loi. L'État ne peut dès lors tolérer que celui qui ne paie pas son amende échappe de fait à toute poursuite.

Art. 5

Artikel 31 van de wet van 7 februari 2003 houdende verschillende bepalingen van verkeersveiligheid wordt opgeheven.

Hoofdstuk V — Slotbepaling*Art. 6*

Deze wet treedt in werking op een door de Koning te bepalen datum en uiterlijk op 1 januari 2013. »

Verantwoording

Het aantal inbreuken op de wegcode dat door de politie wordt vastgesteld en die in aanmerking komen voor sanctionering via een « onmiddellijke inning » (Wet betreffende de politie over het wegverkeer dd. 16 maart 1968, art. 65, § 1) neemt van jaar tot jaar toe. De procedure bij niet-betaling van deze onmiddellijke inningen is lang, complex en leidt tot ongelijke behandeling.

Het traject doorloopt momenteel volgende stappen. Wie vandaag bijvoorbeeld door een onbemande camera geflitst wordt, krijgt eerst een « Proces-verbaal » in de bus. Wat later krijgt hij een voorstel tot betaling van de onmiddellijke inning toegestuurd. Deze inning verloopt via De Post (in onderaanneming van de Politie en opgenomen in de beheersovereenkomst van De Post. De opbrengst komt terecht bij de administratie van de Niet Fiscale Invordering).

Wie niet betaalt, krijgt enige tijd later een herinnering toegevoerd. Wie volhardt, ziet zijn dossier verhuizen naar het politieparkeret. Dat stuurt de wanbetaler een « voorstel tot minnelijke schikking ». De inning van de minnelijke schikkingen wordt uitgevoerd door de Parketten in samenwerking met de administratie van de Niet-Fiscale Invordering. Ook hier volgt bij niet-betaling een herinnering. Pas wie daar nog geen gehoor aan geeft, wordt door het politieparkeret gedagvaard.

Op de dagvaarding volgt een zitting en een vonnis van de politierechtbank, waartegen dan nog eens in beroep kan worden gegaan. Pas als er een definitief vonnis is, waarin een boete wordt uitgesproken, kan begonnen worden met de effectieve inning van de boete. De inning en invordering van de penale boeten gebeurt door de administratie van de Niet-Fiscale Invordering. Het is duidelijk dat de huidige procedure om niet-betalers tot de orde te roepen al te omslachtig is, zeker als het om lichte verkeers-overtredingen gaat. Het zou veel efficiënter zijn om lichte verkeers-overtredingen in beginsel niet meer voor de politierechtbank te brengen.

Bovendien is het zo dat wegens de steeds toenemende werk-overlast sommige parketten, zoals het parket van Antwerpen, beslisten om niet langer kleine overtredingen te vervolgen. Andere arrondissementen passen hun tolerantiedrempels aan om het aantal vaststellingen te beperken. Er ontstaat dan ook een manifeste ongelijkheid in de behandeling van de burgers.

Artikel 10 van de Grondwet stelt dat alle Belgen gelijk zijn voor de wet. De overheid kan dan ook niet toestaan dat die diegene die zijn boete niet betaalt *de facto* ontsnapt aan iedere vervolging.

Afin de faire face à la problématique décrite ci-dessus, les articles 65*bis* et 65*ter* avaient déjà été insérés dans la loi sur la circulation routière par la loi du 7 février 2003 portant diverses dispositions en matière de sécurité routière, au motif suivant :

« Le gouvernement a surtout pensé devoir apporter un changement à la procédure actuelle par laquelle la police propose d'abord le paiement immédiat d'une somme. Si ce paiement immédiat n'est pas effectué, quelles qu'en soient les raisons, la police dresse un procès-verbal qui est ensuite transmis au procureur du Roi. Ce dernier choisit très souvent de mettre fin à l'action publique contre le paiement d'une somme (mieux connu sous le nom de transaction) conformément à l'article 216*bis* du code d'instruction criminelle. C'est très souvent un coup dans l'eau lorsque le contrevenant, quelles que soient aussi les raisons, pense ne pas devoir ou pouvoir donner suite à la transaction. En cas de non-paiement de la transaction, il ne reste souvent comme solution que la citation par le ministère public devant le tribunal de police dont l'issue est tout aussi incertaine. Il va de soi que pour les instances chargées des poursuites en matière de circulation (police, ministère public, ...), cela est peu motivant. »

Ces articles ne sont pas encore entrés en vigueur.

Les nouvelles dispositions ne modifient pas la procédure existante de perception immédiate. Le contrevenant devra encore toujours d'abord recevoir une proposition de transaction de la part de la police. Il peut porter ses moyens de défense à la connaissance de la police ou du procureur du Roi.

Un nouveau règlement est instauré prévoyant qu'une proposition non honorée de perception immédiate peut être suivie d'un ordre de paiement émanant du parquet de police. Le procureur du Roi reste compétent pour tenir compte, dans chaque dossier, des éléments concrets (en ce compris les éléments portés à la connaissance par le contrevenant). Il peut donc décider à tout moment de procéder au classement, à la citation ou à un mode de traitement alternatif. Un ordre de paiement n'est possible que pour les infractions pouvant aujourd'hui faire l'objet d'une proposition de perception immédiate (art. 65, § 1er, alinéa 1er, de la loi sur la circulation routière). L'ordre de paiement est transmis par pli judiciaire et doit comporter un certain nombre d'éléments.

L'ordre de paiement devient exécutoire de plein droit, ce pour autant que le contrevenant n'introduise pas de réclamation auprès du procureur du Roi dans un délai de 30 jours et qu'il n'ait pas payé la somme proposée. L'ordre de paiement transmis par pli judiciaire peut être mis en exécution par le biais du receveur des amendes pénales, qui est compétent pour déduire automatiquement cette amende des avoirs fiscaux de la personne concernée ou pour l'ajouter aux dettes que celle-ci a déjà envers l'État. L'imputation de la dette sera rendue possible à la suite de l'instauration généralisée du système STIMER par le SPF Finances.

Lorsque l'ordre de paiement n'a pas été reçu par le contrevenant en personne, celui-ci peut néanmoins encore introduire une réclamation dans un délai de 15 jours suivant la réception de l'ordre ou l'accomplissement du premier acte d'exécution forcée.

N° 7 DE M. VAN ROMPUY ET MME TAELMAN ET CONSORTS

Intitulé

Remplacer l'intitulé de la proposition de loi par ce qui suit :

Om tegemoet te komen aan de hierboven geschetste problematiek werden reeds door de wet van 7 februari 2003 houdende verschillende bepalingen inzake verkeersveiligheid de artikelen 65*bis* en 65*ter* in de Wegverkeerswet ingevoegd, met de volgende motivering :

« De regering heeft vooral gemeend te moeten sleutelen aan de actuele procedure waarbij bijvoorbeeld eerst een onmiddellijke inning wordt voorgesteld door de politie. Deze onmiddellijke inning niet wordt betaald om welke reden dan ook, zodat de politie een volwaardig proces-verbaal opstelt dat vervolgens wordt overgemaakt aan de procureur des Konings. Deze opteert dan zeer dikwijls voor het voorstellen van een verval van de strafvordering tegen betaling van een geldsom (beter bekend als de minnelijke schikking) conform artikel 216*bis* van het Wetboek van strafvordering. Ook dit is echter een slag in het water waarbij de overtreder, andermaal om welke reden dan ook, meent niet te moeten of kunnen ingaan op het voorstel van minnelijke schikking. Uiteindelijk moet dan rechtstreeks worden gedagvaard door het openbaar ministerie voor de politierechtbank waarbij de uitkomst dan nog onzeker is. Het spreekt voor zich dat dit voor de met de verkeershandhaving belaste overheid (politie, openbaar ministerie, ...) weinig motiverend is. »

Deze artikelen zijn nog niet in werking getreden.

De nieuwe bepalingen wijzigen de bestaande procedure van de onmiddellijke inningen niet. De overtreder zal nog steeds eerst van de politie een voorstel tot onmiddellijke inning ontvangen. Hij kan zijn verweermiddelen ter kennis brengen van de politie of van de procureur des Konings.

Er wordt een nieuwe regeling ingevoerd waarin een onbetaald gebleven voorstel tot onmiddellijke inning kan gevolgd worden door een bevel tot betaling, uitgaande van het politieparket. De procureur des Konings behoudt zijn bevoegdheid om in elk dossier rekening te houden met de concrete elementen (hierbij inbegrepen de door de overtreder ter kennis gebrachte elementen). Hij kan dus steeds beslissen om over te gaan tot seponering, dagvaarding of tot een alternatieve wijze van afhandeling. Een bevel tot betaling is enkel mogelijk voor de overtredingen waarvoor nu een onmiddellijke inning kan worden voorgesteld (art. 65, § 1, eerste lid, Wegverkeerswet). Het bevel tot betaling wordt per gerechtsbrief verstuurd en moet een aantal elementen bevatten.

Het bevel tot betaling krijgt van rechtswege uitvoerbaarheid, dit voor zover de overtreder geen bezwaar indient bij de procureur des Konings binnen een termijn van 30 dagen en de voorgestelde som niet betaalde. Het bij gerechtsbrief verstuurd bevel tot betaling kan worden ten uitvoer gelegd via de Ontvanger der Penale Boeten, die de bevoegdheid heeft om deze boete automatisch in mindering te brengen van de fiscale tegoeden van de betrokkene of op te tellen bij zijn al bestaande schulden aan de overheid. De verrekening van de boete wordt mogelijk na de veralgemeende invoering van het STIMER-systeem door de FOD Financiën.

Indien het bevel tot betaling niet door de overtreder in persoon werd ontvangen, kan deze alsnog bezwaar indienen binnen een termijn van 15 dagen nadat hij van het bevel kennis kreeg of na de eerste daad van gedwongen tenuitvoerlegging.

Nr. 7 VAN DE HEER VAN ROMPUY EN MEVROUW TAELMAN C.S.

Opschrift

Het opschrift van het wetsvoorstel vervangen door wat volgt :

« Proposition de loi visant à instaurer l'ordre de paiement pour les infractions à la législation sur la circulation routière. »

Justification

Il n'est plus opté, dans les divers amendements déposés à la proposition de loi, pour un règlement administratif des infractions routières. Le ministère public bénéficie de la possibilité d'imposer un ordre de paiement en cas de non-paiement d'une perception immédiate ou d'une transaction.

N° 8 DE MME FAES

(Sous-amendement à l'amendement n° 6 de M. Van Rompuy et de Mme Taelman et consorts)

Art. 2

Dans le paragraphe 2 de l'article 65/1 proposé, apporter les modifications suivantes :

1) Remplacer l'alinéa 2 par ce qui suit :

« *Sauf en cas de force majeure, le requérant est censé avoir abandonné sa réclamation si lui-même ou son avocat ne comparaît pas.* »;

2) Remplacer l'alinéa 4 par ce qui suit :

« *Sauf en cas de force majeure, le requérant est censé avoir abandonné son appel si lui-même ou son avocat ne comparaît pas.* ».

Justification

L'amendement introduit une nouvelle procédure dans le droit de la procédure pénale en faisant appel à la procédure de réclamation, qui est issue du droit administratif et du droit fiscal. Compte tenu de l'interprétation autonome du droit pénal, il semble judicieux que cette nouvelle procédure du droit pénal soit expliquée de façon suffisamment claire dans les travaux parlementaires. Dans ce cadre, l'auteur du présent amendement souligne qu'il est nécessaire d'apporter des précisions en ce qui concerne la présomption d'abandon de réclamation proposée dans l'article 65/1, § 3 (nouveau) que l'amendement insère dans la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière. L'amendement prévoit en effet que « le requérant est censé avoir abandonné sa réclamation si lui-même ou son avocat ne comparaît pas ». Lors de la justification orale de l'amendement, il a en outre été expliqué qu'en cas de non-comparution, la réclamation — et, partant, l'action — s'éteindrait sans la moindre voie de recours. Comme l'auteure entend s'inscrire dans la philosophie d'une procédure rapide et efficace, il lui semble nécessaire d'apporter des précisions au cas où le requérant ou son avocat ne pourrait comparaître pour

« Wetsvoorstel betreffende de invoering van het bevel tot betalen na inbreuken op de wetgeving inzake het wegverkeer. »

Verantwoording

In de verschillende amendementen bij het wetsvoorstel wordt niet verder gekozen voor een administratieve afdoening van verkeersinbreuken, maar wordt aan het openbaar ministerie de mogelijkheid geboden om een bevel tot betalen uit te vaardigen ingeval van niet-betaling van een onmiddellijke inning of een minnelijke schikking.

Peter VAN ROMPUY.
Martine Taelman.
Alain COURTOIS.
Hassan BOUSETTA.
Francis DELPÉRÉE.
Fauzaya TALHAOUI.

Nr. 8 VAN MEVROUW FAES

(Subamendement op amendement nr. 6 van de heer Van Rompuy en mevrouw Taelman c.s.)

Art. 2

In § 2 van het voorgestelde artikel 65/1 de volgende wijzigingen aanbrengen :

1) Het tweede lid vervangen door wat volgt :

« *Behoudens in geval van overmacht, wordt de verzoeker geacht afstand te hebben gedaan van zijn bezwaar indien hij of zijn advocaat niet verschijnt.* »;

2) Het vierde lid vervangen door wat volgt :

« *Behoudens in geval van overmacht, wordt de verzoeker geacht afstand te hebben gedaan van zijn beroep indien hij of zijn advocaat niet verschijnt.* ».

Verantwoording

Het amendement voert een nieuwe procedure in het strafprocesrecht in door beroep te doen op de procedure van het bezwaar, dat afkomstig is uit het bestuursrecht en het fiscaal recht. Rekening houdend met de autonome interpretatie van het strafrecht lijkt het aangewezen dat deze nieuwe procedure in het strafrecht voldoende duidelijk wordt uitgelegd in de parlementaire werkzaamheden. In dit kader wijst ondergetekende op de nood aan verduidelijking wat betreft het voorgestelde vermoeden van afstand van bezwaar in het nieuwe artikel 65/1, § 3 dat het amendement invoert in de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer. Het amendement stelt immers het volgende: « De verzoeker wordt geacht afstand te hebben gedaan van zijn bezwaar indien hij of zijn advocaat niet verschijnt ». Tijdens de mondelinge toelichting van het amendement werd bovendien verklaard dat in geval van niet-verschijning het bezwaar, en bijgevolg de vordering, zou vervallen zonder enig rechtsmiddel. Waar ondergetekende zich wil inschrijven in de filosofie van een snelle en efficiënte procedure, lijkt het haar aangewezen dat er nood is aan verduidelijking in geval verzoeker of zijn advocaat wegens overmacht niet kan verschijnen.

cause de force majeure. À cet égard, l'auteur renvoie à un arrêt de la Cour de cassation du 8 octobre 2008 qui peut être résumé comme suit :

« Aucune méconnaissance du principe général du droit relatif au respect dû aux droits de la défense ne saurait se déduire de la seule circonstance que, régulièrement convoqué et hors un cas de force majeure l'empêchant de comparaître, le condamné n'a pas comparu à l'audience du tribunal de l'application des peines, quand bien même la loi ne lui permet de former ni opposition ni appel du jugement rendu sans qu'il ait été entendu. » Cass. (2e chambre) AR P.08 1388.F, 8 octobre 2008 (D.V.D.) <http://www.cass.be> (27 octobre 2008)

Bien que la force majeure soit un principe de droit généralement admis, l'auteur de l'amendement plaide pour que le cas de force majeure soit mentionné expressément dans l'article 65/1, § 3 (nouveau) afin d'éviter toute confusion dans le cadre de cette nouvelle procédure du droit de la procédure pénale.

Par conséquent, l'action du requérant ne s'éteint pas en cas de non-comparution pour cause de force majeure, et le tribunal de police ou le tribunal correctionnel devra se prononcer sur la recevabilité de la force majeure. En effet, il n'y a aucune possibilité d'opposition ou d'appel, ce qui laisserait le requérant sans autre voie de recours qu'une procédure devant la Cour de cassation.

Hiertoe verwijst ondergetekende naar een arrest van het Hof van Cassatie van 8 oktober 2008 dat kan worden samengevat als volgt :

« *Miskening van het algemeen beginsel van de eerbiediging van het recht van verdediging kan niet worden afgeleid uit de omstandigheid alleen dat de veroordeelde, die regelmatig is opgeroepen en buiten een geval van overmacht dat hem belette te verschijnen, niet op de zitting van de straf uitvoeringsrechtbank is verschenen, ook al staat de wet hem niet toe verzet aan te tekenen of hoger beroep in te stellen tegen het vonnis dat is gewezen zonder dat hij werd gehoord.* » Cass. (2e k.) AR P.08 1388.F, 8 oktober 2008 (D.V.D.) <http://www.cass.be> (27 oktober 2008)

Hoewel overmacht een algemeen aanvaard rechtsbeginsel is, pleit ondergetekende ervoor dat het geval van overmacht uitdrukkelijk vermeld wordt in het nieuwe artikel 65/1, § 3 teneinde enige verwarring te vermijden bij deze nieuwe procedure in het strafprocesrecht.

In geval van overmacht tot niet-verschijnen vervalt de vordering van de verzoeker bijgevolg niet en zal de politierechtbank of de correctionele rechtbank zich moeten uitspreken over de ontvanke-lijkheid van de overmacht. Er is immers geen mogelijkheid tot verzet of hoger beroep, waardoor de verzoeker zonder enig rechtsmiddel zou blijven behoudens een procedure voor het Hof van Cassatie.

Inge FAES.